

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu: CZ.1.07./1.4.00/21.3075

Šablona: I/2

Sada: VY_12_INOVACE_02VM

Pořadové číslo vzdělávacího materiálu: 27

Ověření ve výuce:

Předmět: ČaJS

Třída: V. B

Datum: 12. 4. 2013

Ohrožené druhy

Předmět: Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Ročník: 5.

Přibližný čas využití: 1 vyučovací hodina

Jméno autora: Mgr. Pavla Trojaková

Škola: ZŠ, Mendelova

Adresa školy: ulice Einsteinova 2871, 73301 Karviná – Hranice

Anotace:

Vzdělávací materiál obsahuje naučný text, díky němuž se žáci seznámí s důvody vymírání živočichů a rostlin, vysvětlí, jak člověk může přispět k jejich záchraně, uvede některé ohrožené živočichy a rostliny. Materiál je doplněn i o grafický organizér pro zápis v metodě V – Ch – D, dále o tabulku s kritérii k sebehodnocení a volbu úkolů v souladu s typologií MBTI. Celý materiál je uveden metodickým listem pro práci v hodině.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list:

1. Evokace: **Kimova hra, pracovní list č. 1, pracovní list – trojlístek V-CH-D**

Žáci hrají Kimovu hru (1 minutu se dívají na obrázky živočichů na tabuli. Poté zapíší do tabulky přesné pořadí živočichů). Na základě obrázků vyvozují téma hodiny. Seznámení s cíli hodiny.

Metoda V-CH-D – před čtením žáci vyplňují **Vím a Chci se dovědět** v trojlístku. Nejdříve sdílení ve dvojicích, poté společné sdílení.

2. Uvědomění: **text + pracovní list - trojlístek**

Práce s textem **Ze světa ohrožených zvířat a rostlin**. Žáci čtou individuálně a zapisují do trojlístku **Dověděl jsem se**. Hledají v textu odpovědi na své otázky. Společné sdílení.

Žáci zapíší na lístečky otázky, které nebyly v průběhu hodiny zodpovězeny a nalepí na flip. Odpovědi vyhledají do příští hodiny.

3. Reflexe: **tabulka Mé hodnocení, pracovní list č. 1**

Sebehodnocení žáků v tabulce Mé hodnocení. Volba úkolů podle MBTI v pracovním listě na druhé straně.

Přílohy a zdroje:

Pracovní list č. 1 – obrázek pandy <http://vyznam-slov.yin.cz/w/wwf/wwf.jpg>

Metoda V-CH-D – trojlístek - <http://dum.rvp.cz/materialy/priroda-si-ne-po-radi.html>

Text – vytvořen s použitím několika zdrojů

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list č.1:

.....

Dívej se 1 minutu na tabuli a pokus se zapamatovat si všechny živočichy.
Zapiš do stejných polí jako na tabuli všechny živočichy, které sis zapamatoval.

Ohrožené druhy – mé hodnocení			
	A	B	C
Příčiny vymírání. (Proč jsou některé druhy zvířat a rostlin ohroženy?)	Vyjmenuji alespoň 3 příčiny vymírání rostlin a živočichů.	Vyjmenuji 1 nebo 2 příčiny vymírání rostlin a živočichů.	Nedokážu vyjmenovat ani jednu příčinu vymírání rostlin a živočichů.
Záchrana živočichů a rostlin. (Jak může člověk přispět k záchraně vymírajících druhů?)	Vím alespoň o dvou způsobech záchrany ohrožených druhů.	Vím o jednom způsobu záchrany ohrožených druhů.	Nevím o žádném způsobu záchrany ohrožených druhů.
Ohrožené druhy (Která zvířata a rostliny jsou na seznamu ohrožených druhů?)	Uvedu dva živočichy a dvě rostliny, které jsou v seznamu ohrožených druhů.	Uvedu jednoho živočicha a jednu rostlinu ze seznamu ohrožených druhů.	Neuvedu ani jednoho živočicha a rostlinu, které jsou na seznamu ohrožených druhů.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. VYBER SI JEDEN ÚKOL

A) Vypiš z textu 6 příčin, díky kterým vymírají určité druhy rostlin a živočichů a roztříd' je do tabulky.

Rostliny	Živočichové

B) Vyber si 5 spolužáků a zjisti a) jestli nějakým způsobem přispívají k ochraně přírody
b) jak přispívají?

1. a) b)
2. a) b)
3. a) b)
4. a) b)
5. a) b)

C) Chceš založit organizaci na ochranu přírody. Vymysli název, znak a hlavní náplň organizace.

D) Navrhni, jak můžeš ty a tví spolužáci přispět k ochraně přírody.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metoda V-C-D (Vím – Chci vědět – Dověděl jsem se):

Vím

Chci vědět

Dověděl jsem se

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text: Ze světa ohrožených zvířat a rostlin

V dnešní době vymírá v přírodě mnoho druhů rostlin a živočichů. Dříve byly příčinou vymírání **přírozené změny** přírodních podmínek, **přírodní katastrofy** (např. náhlá sopečná činnost). V současné době však mnoho druhů vymírá **vinou člověka**.

Jak člověk ohrožuje živočišné a rostlinné druhy?

Mnoho rostlin je ohroženo kácením lesů, vysoušením mokřadů, rozšiřováním polí, výstavbou měst, dopravních komunikací a znečišťováním vod, půd a ovzduší. Mnohé rostliny se staly vzácné proto, že byly lidmi usilovně sbírány.

Vymírání živočichů je také zapříčiněno nevhodným chováním člověka k přírodě. Některým živočichům lidé zničili ekosystém rozšiřováním měst, stavbou dálnic, jiné vyhubili proto, že je považovali za škůdce. Také za klimatické oteplování je z velké části zodpovědný člověk - zvláště spalováním paliv, jako jsou uhlí nebo ropa, při kterém dochází k velkému uvolňování oxidu uhličitého.

K nejsmutnějším příčinám vymírání patří pytláčení a bezohledné zabíjení živočichů pro zisk a obchod s exotickou zvěří. Existují i organizované gangy, které mají moderní vybavení, které je často mnohem lepší, než vybavení lidí, kteří zvířata ochraňují. Z těl zabitých zvířat si berou pouze cenné části a ty prodávají.

Záchrana druhů

Pokud chceme uchovat vzácné rostliny a živočichy, musíme je chránit. Vzácné rostliny jsou zákonem chráněné a nesmí se trhat, vyrývat, přesazovat ani jinak ohrožovat. Také ohrožení živočichové jsou zákonem chráněni a proto nesmí být hubeni, chytáni a chováni v zajetí, nesmí být rušeni ve svém vývoji a jinak ohrožováni. Za tímto účelem jsou v celém světě zřizovány **národní parky** a **přírodní rezervace**. I **botanické a zoologické zahrady** plní důležitou úlohu při zachraňování jedinců na pokraji vyhubení. Existují podrobné seznamy těchto chráněných rostlin a živočichů, které se nazývají **Červené knihy ohrožených druhů**.

Vzniká mnoho organizací a spolků, kterým není příroda a životní prostředí lhostejné. K nejvýznamnější organizací zabývající se ochranou přírody je **WWF - Světový fond na ochranu přírody** (logem organizace je Panda velká) a **Calla - Sdružení pro záchranu prostředí**.

Někteří ohrožení živočichové: panda velká, gorila nížinná, kuň převalského (v přírodě vyhynulý), levhart perský, norek evropský (loven kvůli kožešině), čáp černý, tygr usurijský, tygr sumatérský, medvěd lední, medvěd ušatý, lev indický, sysel obecný, nosorožec tuponosý, zebra grévyho, kondor velký, želva bahenní, žirafa Rotschildova.

Některé chráněné rostliny: chrpa, bledule, jedle sicilská, ocún, pivoňka, kaprad', vrba, divizna, lilie.